

Vēl pirms desmit gadiem laminātparketa grīdas mūsu valstī bija retums, un tās galvenokārt tika ieklātas respektablos birojos. Tomēr gāja laiks, mūsu būvmateriālu tirgū plašā cenu diapazonā ienāca ļoti daudz dažādu firmu laminātparketa ražojumu ar dažādām fizikāli mehāniskajām īpašībām, un tagad laminātparkets ir kļuvis par vienu no populārākajiem grīdas seguma veidiem Latvijā.

Laminātparkets tiek izgatavots, uz modificēto kokšķiedru plātņu vai citas tamlīdzīgas pamatnes uzklājot dekoratīvu sintētisko materiālu (dekoratīvo papīru), kam ir koksnes tekstūras imitācijas raksts, un tam virsū – ar sintētiskajiem sveķiem piesātinātu, īpaši izturīgu celulozi; šādi augstas temperatūras un spiediena iedarbībā tiek iegūts augstvērtīgs lamināts, kas ir mitrumizturīgs, izturīgs pret ķīmisko vielu un smailu papēžu iedarbību, kā arī uz tā nepaliek nekādas pēdas pat pēc cigaretes nodzēšanas pret to. Laminātparketa materiāla kompozitveida uzbūve piešķir tam pilnīgi jaunas īpašības, kas dod iespēju to lietot arī telpās ar paaugstinātu gaisa mitrumu, pieļauj izteikti smagus ekspluatācijas apstākļus, vienlaikus saglabājot savu vienreizējo estētisko dekoratīvītāti.

Eiropā laminātparketu ražo aptuveni 2000 firmu, tāpēc arī tas ir ļoti daudzvei-

dīgs. Tomēr šajā rakstā mēs sīkāk apskatīsim jau vairāk nekā četrus gadus Latvijas būvmateriālu tirgū sevi ļoti pozitīvi pierādījušo vācu firmas «HDM» ražoto laminātparketu, kā arī tās meitasuzņēmuma «DAZU» aksesuārus, kas ir speciāli paredzēti HDM laminātparketam un kuras, tāpat kā HDM laminātparketu, var iegādāties būvmateriālu veikalos MEISTARS. HDM laminātparkets izceļas ar īpašu akrilpārklājuma kārtu, kas tā virsmai saglabā koksnes imitācijas dabisko izskatu un piešķir anti-statisku efektu, līdz ar to laminātparkets mazāk elektrizējas un mazāk pievelk putekļus, kas tādējādi atvieglo tā virsmas sauso kopšanu.

Pēc savām īpašībām dažādu ražotāju un klašu laminātparketi atšķiras, un, lai sistēmā atvieglotu izdarīt pareizo izvēli, apskatīsim nedaudz sīkāk to īpašības.

Laminātparkets tiek raksturots ar nodilumizturību, kas nosaka tā izmantošanas veidu (dzīvojamām telpām, birojiem, veikalos, publiskajām ēkām u. tml.). Jo lielāka ir laminātparketa nodilumizturība, jo tas ir dārgāks. Tāpēc nav nekādas vajadzības lielas nodilumizturības laminātparketu ieklāt telpās ar mazu kustības intensitāti, un otrādi, telpās ar lielu kustības intensitāti nav racionāli ieklāt mazas nodilumizturības laminātparketu.

Laminātparketa nodilumizturība tiek noteikta ar Tabera testu (EN 438-2.6), veicot lamināta abrazīvo nodiluma pārbaudi. Šajā testā nosaka rādītāju *IP* (angl. *Initial Point*) – speciālas pārbaudes iekārtas veikto apgrīzīgu skaitu, pēc kura parādās pirmās

dekoratīvā slāņa nodiluma pazīmes. Vispirms pārbaudes laikā nodilst laminātparketa virsējā, izturīgā kārtā un, tiklīdz parādās pirmās ieskrāpējuma pēdas dekoratīvajā papīrā, Tabera tests ir beidzies, atliek tikai nolasīt veikto apgrīzīgu skaitu. Iegādājoties laminātparketu, uz tā iepakojuma parasti ir piktogramma, kas apzīmē Tabera testa rezultātu un ieteikumu, kādām telpām šis laminātparkets ir izmantojams. Pēc testēšanas rezultātiem katram laminātparketa veidam tiek piešķirta sava klase, pēc kuras visbiežāk arī tiek izdarīta izvēle. Jāatzīmē, ka laminātparketa klase attiecas tikai uz tā mehāniskajām īpašībām, bet ne uz dekoratīvajām. Katras klases laminātparketam ir liela dekoratīvā īpašību daudzveidība, un tas imitē dažādu koku sugu koksni, dažādu izmēru un krāsas parketa dēļišus vai grīdas dēļus.

Tabulā ir sniegtas dažādu nodilumizturības klašu laminātparketa ieteicamās lietošanas sfēras telpām ar dažādu kustības intensitāti, un pēc šiem ieteikumiem jāizvēlas konkrētajām telpām atbilstošais laminātparkets. Kā redzams, jo lielāks ir rādītājs *IP*, jo augstāka ir laminātparketa klase un lielākas ir tā izmantošanas iespējas telpās ar augstām ekspluatācijas prasībām. Pašreiz Latvijā pieprasītākais ir 23. un 31. klases laminātparkets.

Atkarībā no kvalitātes laminātparketa grīdām sapresēto slāņu skaits un to materiāls var būt atšķirīgs, tomēr vispārīgā gadījumā laminātparketa uzbūve ir šāda:

- augšējā aizsargkārtā, kas veidota no īpaši izturīgas, ar sintētiskajiem sveķiem piesātinātas celulozes vai cita tamlīdzīga materiāla. Augsto nodilumizturību nodrošina optimāli sakārtotas sikas, ļoti cietas minerālvielas (korunda) daļiņas;

- dekoratīvais slānis, ko veido ar sintētiskajiem sveķiem piesātināta plāna, dekoratīva un izturīga plēve (dekoratīvais papīrs);

- pamatslānis, kas veidots no plānas, izturīgas, ļoti blīvas kokšķiedras plātnes (E-1 klases *HDF*);

- stabilizējoša, mitrumizturīga apakšējā kārtā, kas novērš laminātparketa plākšņu deformēšanos mitruma ietekmē.

Triecienizturīgajām laminātparketa plāksnēm starp dekoratīvo slāni un pamatslāni papildus vēl iespresē speciāla papīra kārtas (*1. att.*), bet apakšējā kārtā veido dabiskā korķa slāni. Jo laminātparketam ir vairāk slāņu, jo tā ražošanas tehnoloģija ir sarežģītāka, līdz ar to tas ir arī dārgāks.

Laminātparketa virsējais, dekoratīvais slānis atdarina dažādu koku sugu koksni.

Ieteicamās dažādas nodilumizturības laminātparketa lietošanas sfēras						
Apzīmējums (saskaņā ar EN 685)	<i>IP</i> (saskaņā ar EN 438-2.6)	Klase	Ieteicamā izmantošanas sfēra	Grīdas noslodzes intensitāte	Grīdas noslodzes biežums	Telpas
	> 900	21	Dzīvokļi	Zema	Rets vai periodisks	Guļamistabas, viesistabas
	> 1800	22		Vidēja (normāla)	Pastāvīgs, normāls	Dzīvojamās istabas, ēdamistabas
	> 2500	23		Augsta	Intensīvs	Virtuves, priekštelpas
	> 2500	31	Publiskās ēkas	Zema	Rets vai periodisks	Viesnīcu istabas, biroji, konferenču telpas
	> 4000	32		Vidēja (normāla)	Pastāvīgs, normāls	Lieli biroji, veikali, bērnodārzi
	> 6500	33		Augsta	Intensīvs	Koridori, kāpņu telpas, skolu klases